

Dobra praktyka
w zakresie walidacji efektów uczenia się

Austria

**Kwalifikacja "Pielęgniarka dyplomowana /
pielęgniarz dyplomowany"**

Dobra praktyka w zakresie walidacji efektów uczenia się. Austria. Kwalifikacja „Pielęgniarka dyplomowana / pielęgniarz dyplomowany”

Na podstawie ekspertyzy autorstwa Aleksandry Panek

Redakcja:

Roksana Pierwieniecka

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8

01-180 Warszawa

tel. (22) 241 71 00; www.ibe.edu.pl

Wzór cytowania:

Instytut Badań Edukacyjnych (2018). *Dobra praktyka w zakresie walidacji efektów uczenia się. Austria. Kwalifikacja „Pielęgniarka dyplomowana / pielęgniarz dyplomowany”*. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.

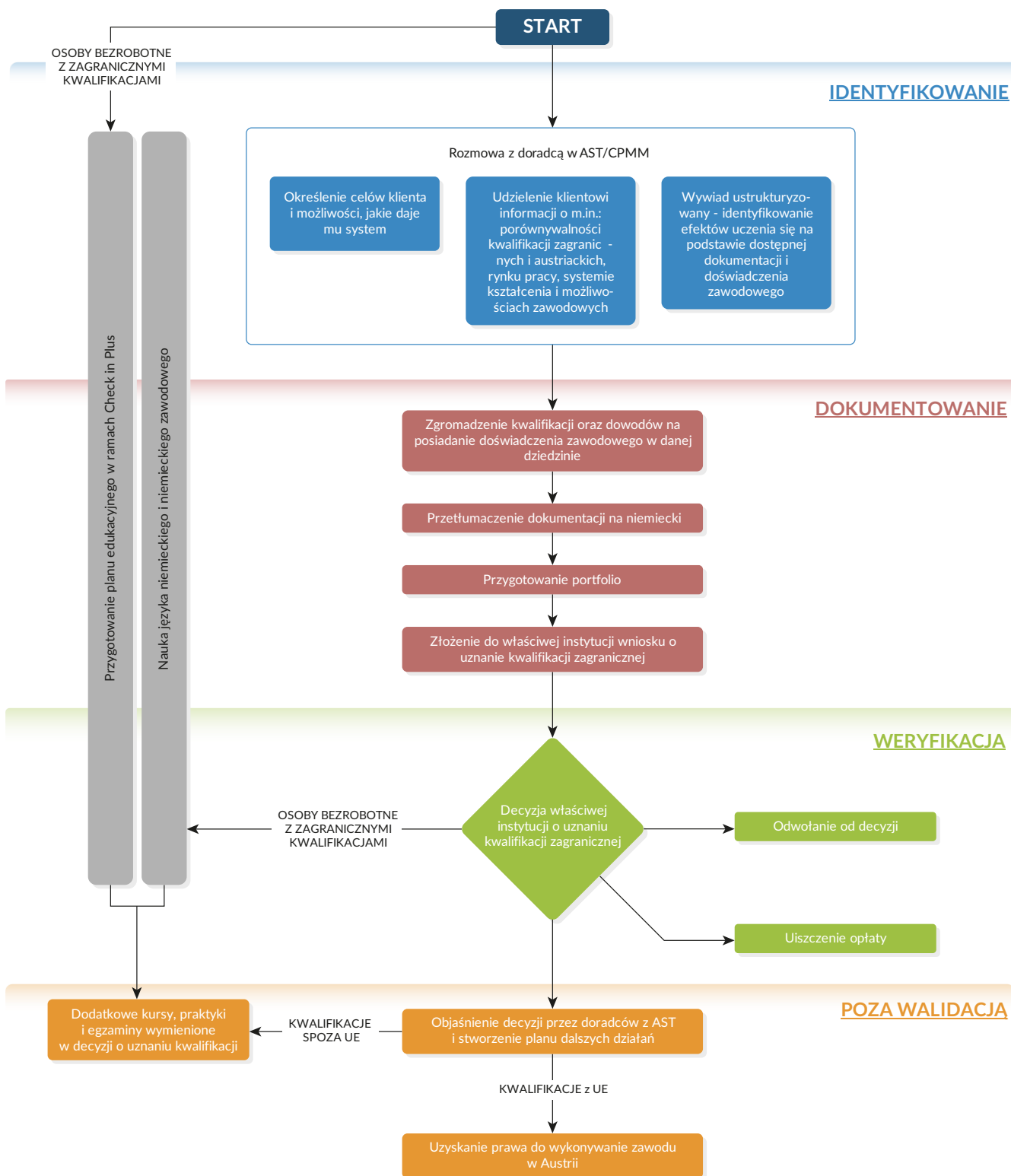
© Copyright by: Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2020

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu *Wspieranie realizacji II etapu wdrażania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na poziomie administracji centralnej oraz instytucji nadających kwalifikacje i zapewniających jakość nadawania kwalifikacji*.

Egzemplarz bezpłatny

Spis treści

1. Kraj, nazwa instytucji	5
2. Strona internetowa instytucji	5
3. Nazwa kwalifikacji, której dotyczy dobra praktyka	5
4. Krótki opis procesu walidacji	5
5. Szczegółowy opis procesu walidacji.	6
5.1. Identyfikowanie efektów uczenia się	6
5.2. Dokumentowanie efektów uczenia się	7
5.3. Weryfikacja efektów uczenia się	7
5.4. Certyfikowanie	8
6. Metody walidacji	8
7. Rezultaty walidacji.	10
8. Zasoby kadrowe	10
9. Warunki organizacyjne i materialne.	11
10. Zapewnienie jakości walidacji.	11
11. Finansowanie	12
12. Kontekst funkcjonowania dobrej praktyki.	12
Komentarze.	15

1. Kraj, nazwa instytucji

- Austria
- Beratungszentrum für Migranten und Migrantinnen in Wien

2. Strona internetowa instytucji

<https://www.migrant.at>

3. Nazwa kwalifikacji, której dotyczy dobra praktyka

Komentarz

Kwalifikacja "Pielęgniarka dyplomowana / pielęgniarz dyplomowany"

4. poziom Austriackiej Ramy Kwalifikacji (niem. Nationaler Qualifikationsrahmen Berufsbildung – NQR, ang. The National Qualifications Framework for Vocational and Professional Qualifications - NQF VPQ)

4. poziom Europejskiej Ramy Kwalifikacji (ERK)

4. Krótki opis procesu walidacji

Komentarz

Proces walidacji w niniejszej dobrej praktyce jest częścią procedury nostryfikacji dyplomu pielęgniarki dyplomowanej / pielęgniarza dyplomowanego. Za prowadzenie walidacji jest odpowiedzialne Beratungszentrum für Migranten und Migrantinnen in Wien (Centrum Porad dla Migrantów i Migrantek w Wiedniu, CPMM). Jest to organizacja pozarządowa działająca w ramach sieci punktów doradczych dla osób z zagranicznymi kwalifikacjami (Anlaufstelle, AST).

Punkty AST są przeznaczone dla osób mieszkających w Austrii, posiadających zagraniczne kwalifikacje o charakterze zawodowym.

Walidacja oraz nostryfikacja w Austrii są uregulowane prawnie. Są regulowane m.in. przez: Federalną Ustawę o Uznanie i Oszacowaniu Kwalifikacji, federalne ustawy o uznaniu konkretnych zawodów (np. ustawa o zawodach pielęgniarzskich) oraz ustawy krajów związkowych o uznaniu konkretnych kwalifikacji.

Nostryfikacja kwalifikacji "Pielęgniarka dyplomowana / pielęgniarz dyplomowany" przebiega w kilku etapach, z których część (identyfikowanie i dokumentowanie – walidacja) odbywa się w CPMM, a część (wydanie decyzji o nostryfikacji) – na stosownej uczelni.

Etapy te uwzględniają:

1. uzyskanie wstępnej porady w CPMM lub innych punktach doradczych AST. Obejmuje ona m.in. ustalenie, jakie kwalifikacje uzyskano za granicą i co trzeba zrobić, aby ubiegać się o ich nostryfikację, a także identyfikowanie kompetencji zdobytych w toku doświadczenia zawodowego.
2. przygotowanie portfolio przy pomocy doradcy z punktu AST, zawierającego dokumenty poświadczające posiadanie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego (w tym wykonanie tłumaczenia na język niemiecki);
3. przygotowanie wniosku o nostryfikację i złożenie go do właściwej uczelni wraz z przygotowanym portfolio; Następnie właściwa uczelnia rozpatruje przedłożone dokumenty i wydaje decyzję o nostryfikacji.
4. otrzymanie przez kandydata decyzji uczelni w sprawie nostryfikacji;

W przypadku dyplomów uzyskanych na terenie Unii Europejskiej w tym momencie zazwyczaj kandydat może ubiegać się o uzyskanie prawa do wykonywania zawodu. w przypadku dyplomów spoza UE uczelnia wydając decyzję może nałożyć na kandydata dodatkowe obowiązki, np. odbycie kursu języka niemieckiego lub podjęcie praktyki zawodowej.

CPMM może wspomóc kandydata poprzez objaśnienie decyzji uczelni i opracowanie planu dalszych kroków (np. poprzez pomoc w wyborze właściwych kursów). Najpóźniej na tym etapie kandydat może skorzystać z oferty „Check In Plus” w celu zapewnienia finansowania kursów, egzaminów i praktyk uwzględnionych w decyzji dotyczącej nostryfikacji.

5. w przypadku kwalifikacji uzyskanych poza Unią Europejską – odbycie kursów i praktyk lub zdanie egzaminów uwzględnionych w decyzji o nostryfikacji.
Ostatnim krokiem dla kandydata – odbywającym się już poza CPMM i uczelnią – jest uzyskanie prawa do wykonywania zawodu przez wpisanie do austriackiego rejestru zawodów zdrowotnych.

5. Szczegółowy opis procesu walidacji

Komentarz

Osoba zainteresowana potwierdzeniem dyplomu uzyskanego poza granicami Austrii może zgłosić się po informacje i poradę do jednego z punktów doradczych AST, w tym – do tych znajdujących się w CPMM. Konieczne jest jednak spełnienie następujących warunków:

- osoby ubiegające się o poradę i walidację muszą mieć pozwolenie na pracę w Austrii,
- kwalifikacje muszą mieć charakter zawodowy.

Skorzystanie z usług CMPP lub innych punktów sieci AST jest dobrowolne i może nastąpić na każdym etapie procedury nostryfikacji. Często klienci zgłaszają się na etapie identyfikowania albo dokumentowania, zdarzają się jednak osoby zgłaszające się do AST już w momencie posiadania decyzji o uznaniu kwalifikacji – gdy decyzja ta jest warunkowa i wymaga podjęcia przez daną osobę dodatkowych działań.

5.1. Identyfikowanie efektów uczenia się

Proces walidacji w CPMM lub w innych punktach doradczych sieci AST zaczyna się od udzielenia wstępnej porady w trakcie co najmniej godzinnego spotkania. Jej celem jest ustalenie, o jaką kwalifikację dana osoba może się ubiegać. w tym celu określa się m.in. wykształcenie klienta/klientki, odpowiadające mu zawody (kwalifikacje) austriackie i posiadane przez daną osobę dokumenty poświadczające kwalifikacje zagraniczne.

Na tej podstawie doradca pomaga ocenić, czy klient powinien się starać o nostryfikację, czy też nie (np. jeśli brakuje dużej liczby dokumentów albo kwalifikacja nie ma odpowiednika w Austrii, to lepszym rozwiązaniem może być kształcenie formalne, ponieważ z góry wiadomo, że instytucja nostryfikująca wyda decyzję odmowną).

Jeśli kandydat ma spore szanse na nostryfikację dyplomu, podczas kolejnych spotkań określa się dokładnie jego kompetencje, doświadczenie zawodowe i posiadane kwalifikacje. Liczba spotkań nie jest ustalona z góry, zakłada się jednak, że powinno ich być ok. 3-4.

Dodatkowo w tym czasie omawiane są opcje uznania dyplomu i potrzebne do tego kroki, dofinansowanie i konieczne dodatkowe dokumenty. Ustala się także plan działań na wypadek, gdyby proces nostryfikacji zakończył się niepowodzeniem.

Tabela 1. Inicjatywa „Check In Plus”

Urząd Pracy w Wiedniu wraz z CPMM stworzył w 2012 r. punkt porad „Check In Plus” (CIP). Jego zadaniem jest udzielanie porad i opieka nad bezrobotnymi osobami będącymi w procesie nostryfikacji lub chcącymi się doszkolić w innych branżach. CIP jest organizacją pozarządową. Klientami/klientkami CIP są wyłącznie osoby z zagranicznymi kwalifikacjami.

Klienci mogą się zgłaszać do CIP samodzielnie lub są do niego wysyłani przez urząd pracy. Może to nastąpić w każdym momencie: przed walidacją, w trakcie, a nawet po uzyskaniu decyzji o nostryfikacji (bądź jej braku). Skorzystanie z usług CIP jest dobrowolne i bezpłatne.

CIP uzgadnia z każdym klientem/klientką i urzędem pracy konkretny plan edukacyjny. Odbywa się to na podstawie pisemnej umowy o opiekę w trakcie uznawania kwalifikacji. Plan edukacyjny zawiera instrukcję i kolejność finansowania konkretnych instrumentów prowadzących do uznania dyplomu (według treści decyzji nostryfikacyjnej) ze środków urzędu pracy. W przypadku pielęgniarek/pielęgniarzy są to kursy niemieckiego, kursy niemieckiego zawodowego, zwrot kosztów za poniesione opłaty w trakcie nostryfikacji oraz finansowanie kursów i praktyk uzupełniających. w przypadku, gdy uznanie dyplomu wiąże się z dodatkowymi kosztami, przekraczającymi możliwości urzędu pracy, doradcy z CIP pomagają znaleźć inne źródła finansowania.

IP jest związany umową z Urzędem Pracy w Wiedniu, która jest corocznie odnawiana. Na jej podstawie CIP przejmuje część obowiązków urzędu pracy odnośnie opieki nad konkretnymi grupami klientów. Dzięki temu można elastycznie reagować na potrzeby rynku pracy i klientów punktów doradczych. Oznacza to, że CPMM i CIP muszą spełniać oczekiwania urzędu pracy, mogą jednak współdecydować o oferowanej usłudze.

Warto zaznaczyć, że Urząd Pracy w Wiedniu często przenosi kompetencje i zadania dot. poradnictwa dla konkretnych grup beneficjentów na organizacje pozarządowe – finansuje je w zamian za określona usługę. Wynika to z jednej strony z tego, że organizacje te specjalizują się w potrzebach konkretnych grup. z drugiej strony – urzędy pracy nie mają czasu na zajmowanie się każdym przypadkiem, szczególnie w kontekście uznania dyplomów.

5.2. Dokumentowanie efektów uczenia się

W trakcie etapu dokumentowania efektów uczenia się kandydat przygotowuje portfolio zawierające dokumenty, na podstawie których uczelnia podejmie następnie decyzję o nostryfikacji dyplomu.

W przypadku kwalifikacji „Pielęgniarka dyplomowana / pielęgniarz dyplomowany” w portfolio znajdują się dokumenty dotyczące edukacji formalnej, dowody i deklaracje dotyczące doświadczenia zawodowego oraz inne (więcej o portfolio w rozdziale nt. metod).

Wszystkie dokumenty w portfolio muszą zostać przetłumaczone na język niemiecki. CPMM oraz inne punkty doradcze sieci AST dysponują budżetem na sporządzanie tłumaczeń przez tłumaczy przysięgłych – klient/klientka nie ponoszą tu żadnych kosztów.

Opracowanie portfolio trwa średnio 12 tygodni.

5.3. Weryfikacja efektów uczenia się

W opisywanym przypadku weryfikacja oznacza ocenę zawartości portfolio i stwierdzenie, czy można nostryfikować dany dyplom, a jeśli tak – w jakim zakresie i na jakich warunkach. Dokonuje tego zazwyczaj uczelnia.

W tym celu kandydat przygotowuje wniosek, do którego dołącza portfolio. Może go w tym wspomóc doradca CPMM lub innych punktów doradczych sieci AST. Wniosek składany jest przez CPMM/AST, aby uniknąć bezcelowych lub źle skierowanych wniosków.

W opisywanym przypadku można się zwrócić do jednego z 10 urzędów (ministerstwo i 9 urzędów krajów związkowych), które wydają decyzję o uznaniu zagranicznych kwalifikacji pielęgniarstwa. Wybór instytucji zależy od poziomu i rodzaju wykształcenia, kraju w którym uzyskano dyplom i miejsca zamieszkania w Austrii.

Ocena portfolio jest dokonywana w odniesieniu do programu nauczania pielęgniarstwa dyplomowanych w austriackich szkołach pielęgniarstwa. Należy jednak podkreślić, że programy nie są napisane w języku efektów uczenia się; w ten sposób są ujęte tylko nowe programy studiów pielęgniarstwa. Rzadko też zagraniczne programy studiów zawierają więcej niż tylko listę zajęć. z tego powodu im starsze kwalifikacje, tym bardziej prawdopodobne, że dany dyplom zostanie uznany na poziomie niższym niż oczekiwany.

5.4. Certyfikowanie

W zależności od tego, czy dyplom wydano pierwotnie w kraju należącym do UE, czy poza nią, procedura nostryfikacji (łącznie z walidacją i poradą w CMPP/AST) zajmuje różną ilość czasu. Uznanie dyplomu wydanego poza UE trwa od kilku miesięcy do 1.5 roku, podczas gdy uznanie dyplomu z kraju UE - od jednego dnia (tzw. postępowanie One Stop, prowadzone przez Ministerstwo Pracy, Polityki Socjalnej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów) do 4 miesięcy.

Celem uznania dyplomu może być podjęcie pracy w zawodzie, kontynuacja nauki lub wstąpienie na uniwersytet.

Uznanie kwalifikacji pochodzącej z kraju spoza Unii Europejskiej

Decyzja o uznaniu kwalifikacji „Pielęgniarka dyplomowana / pielęgniarza dyplomowany” spoza kraju UE jest zazwyczaj warunkowa - wiąże się z koniecznością odbycia dodatkowych praktyk lub kursów i zdania egzaminów. Ich lista jest podana w decyzji przekazanej kandydatowi. Rodzaj i liczba warunków dodatkowych zależy od kompetencji kandydata.

Po odbyciu wszystkich kursów i praktyk, oraz po zdaniu egzaminów wyszczególnionych w decyzji nostryfikacyjnej, dyplom kandydata zostaje uznany, a procedura - zakończona.

6. Metody walidacji

W trakcie walidacji doradcy z CPMM/AST korzystają z następujących metod walidacji:

- wywiadu ustrukturyzowanego – prowadzonego na podstawie specjalnego formularza CPMM

Podczas wywiadu zbierane są głównie informacje dotyczące wykształcenia i dotychczasowego zatrudnienia (kompetencje uzyskane w pracy). Ponadto doradcy starają się poznać sytuację społeczno-ekonomiczną klienta – proces nostryfikacji i uzyskania prawa do wykonywania zawodu w Austrii może być stosunkowo długi, w związku z tym udzielając porady należy uwzględnić zasoby czasowe i finansowe oraz sytuację rodzinną danej osoby.

W wyniku wywiadu doradca powinien być w stanie określić, jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne posiada klient; jest to jednak – ze względu na cel walidacji – ograniczone do efektów uczenia się związanych z kwalifikacją pielęgniarki/pielęgniarza.

Ponadto doradca powinien poznać sytuację klienta na tyle, by móc udzielić mu porady w sprawie dalszych kroków, w tym np. koniecznych kursów, które trzeba podjąć, aby ubiegać się o nostryfikację.

- analizy dowodów i deklaracji – portfolio

W przypadku kwalifikacji "Pielęgniarka dyplomowana / pielęgniarz dyplomowany" w portfolio znajdują się w pierwszej kolejności:

- dokumenty dotyczące edukacji formalnej, np.: dyplomy i świadectwa, raporty z poszczególnych przedmiotów, programy kształcenia, oraz
- dowody i deklaracje dotyczące doświadczenia zawodowego oraz umiejętności i kompetencji społecznych, np.: zaświadczenia z pracy, CV, opinie dotychczasowych pracodawców.

Ponadto w portfolio przedstawianym do nostryfikacji znajdują się dokumenty takie jak zaświadczenie zameldowania w Austrii czy poświadczające prawo do wykonywania zawodu w kraju ojczystym kandydata.

Wszystkie dokumenty zawarte w portfolio muszą zostać przetłumaczone na język niemiecki oraz uwierzytelnione.

Prawidłowe przygotowanie portfolio jest o tyle istotne, że uczelnia nostryfikująca dyplom podejmuje decyzję tylko na podstawie jego zawartości – nie stosuje żadnych dodatkowych metod.

Doradcy oraz osoby przystępujące do walidacji mogą skorzystać z dodatkowych źródeł informacji, które pomagają w określeniu dalszych kroków i dokonaniu autodiagnozy. Przedstawia je poniższa tabela.

Tabela 2. Źródła informacji, z jakich można korzystać w trakcie walidacji	
instrument	opis
Berufsanerkennung.at	<p>Jest to narzędzie, które pozwala na uzyskanie wstępnych informacji dotyczących procesu nostryfikacji. Ma postać prostego kwestionariusza – po udzieleniu odpowiedzi na kilka pytań, osoba wypełniająca uzyskuje informacje dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tego, czy w przypadku danego dyplomu konieczna jest nostryfikacja, a jeśli tak – dlaczego; ▪ która instytucja uprawniona jest do wydania decyzji o uznaniu kwalifikacji potrzebnych dokumentów; ▪ kosztów; ▪ orientacyjnego czasu oczekiwania na wydanie decyzji przez stosowną instytucję;; ▪ punktów doradczych sieci AST; ▪ możliwego dofinansowania. <p>Narzędzie internetowe jest ogólnodostępne.</p>
Berufsinformationscomputer	<p>Interaktywny portal, zawierający informacje o wszystkich kwalifikacjach zawodowych, zawodach i branżach w Austrii. Treści są dostępne w sześciu językach i można je przeszukiwać według wielu różnych kryteriów.</p> <p>Portal internetowy jest ogólnodostępny.</p>

<p>bazy danych o międzynarodowych systemach edukacji</p>	<p>Używa się ich w celu porównania dyplomów zagranicznych (wykształcenia) z austriackimi. Pozwala to udzielić właściwej porady i może ułatwić przygotowanie portfolio.</p> <p>Bazy danych są dostępne dla doradców</p>
---	--

7. Rezultaty walidacji

Rezultatem walidacji prowadzonej w CPMM/AST jest przygotowanie wniosku o nostryfikację, poprzez:

- zidentyfikowanie kompetencji danej osoby oraz
- opracowanie portfolio (w tym przetłumaczenie dokumentów na język niemiecki).

Ponadto doradcy CPMM/AST:

- oddają dokumenty do tłumaczenia;
- pomagają kandydatowi znaleźć właściwą uczelnię, która może nostryfikować jego dyplom;
- uzyskują i objaśniają decyzję nostryfikacyjną, zwłaszcza jeśli jest warunkowa (tzn. wymaga od kandydata podjęcia dodatkowych działań);
- jeśli konieczne – pomagają wybrać właściwe kursy i miejsca dodatkowych praktyk;
- organizują wsparcie finansowe (w ramach inicjatywy „Check in Plus”);
- udzielają porad prawnych;
- pomagają przygotować odwołanie od decyzji instytucji nostryfikującej;
- opracowują plan działań dla kandydata w przypadku negatywnego wyniku nostryfikacji.

Stosowna uczelnia podejmuje decyzję o tym, czy nostryfikować daną kwalifikację (oraz w jakim trybie) na podstawie zawartości portfolio. Możliwe są przy tym następujące rezultaty:

- bezwarunkowe uznanie dyplomu – potwierdzenie równoważności danej kwalifikacji z analogiczną kwalifikacją austriacką;
- uznanie dyplomu po ukończeniu przez kandydata dodatkowych praktyk lub po zdaniu dodatkowych egzaminów – ich lista jest zawarta w decyzji o nostryfikacji; kandydat może wyszukać konkretne instytucje kształcące lub egzaminujące z pomocą doradcy pracującego w CPMM/AST;
- nostryfikacja dyplomu na niższym poziomie albo w zawodzie pokrewnym (np. w przypadku, kiedy kwalifikacja „Pielęgniarka dyplomowana / pielęgniarz dyplomowany” z kraju pochodzenia kandydata nie jest równoważna z kwalifikacją austriacką, możliwe jest w zamian wydanie decyzji o uznaniu dyplomu asystentki pielęgniarstwa / asystenta pielęgniarstwa); decyzja o uznaniu kwalifikacji na niższym poziomie lub w zawodzie pokrewnym może być albo bezwarunkowa, albo uzależniona od odbycia dodatkowych praktyk lub zdania egzaminów wskazanych w decyzji uczelni.

Po nostryfikacji dyplomu kandydat może ubiegać się o wpisanie do austriackiego rejestru zawodów zdrowotnych. Dzięki temu zyskuje prawo do pracy w charakterze pielęgniarki/pielęgniarsza na terenie Austrii.

Nostryfikacja umożliwia także zmianę zatrudnienia (podjęcie pracy bardziej adekwatnej do posiadanego wykształcenia) oraz dalsze kształcenie (dalsza specjalizacja w ramach danego zawodu lub studia).

8. Zasoby kadrowe

Warunkiem prowadzenia doradztwa w CPMM/AST oraz w ramach inicjatywy „Check In Plus” jest:

- posiadanie wykształcenia wyższego w naukach społecznych (np. pedagogika), socjalnych (np. praca socjalna) lub z dziedziny języków obcych oraz
- co najmniej roczna praktyka zawodowa w obszarze socjalnym, zazwyczaj w dziedzinie doradztwa.

Dodatkowo dobrze, aby doradcy mieli następujące kompetencje:

- wiedzę w zakresie różnych kultur,
- wiedzę nt. uczenia się dorosłych,
- umiejętność współpracy,
- umiejętność komunikacji,
- umiejętności dydaktyczne,
- gotowość do ciągłego uczenia się.

Osoby zatrudnione w ramach inicjatywy „Check In Plus” muszą ponadto orientować się, jakie kursy oferuje urząd pracy, jaka jest oferta komercyjna firm szkoleniowych w dziedzinach objętych poradą, oraz jakie są warunki i procedury dofinansowywania nostryfikacji zagranicznych kwalifikacji ze strony austriackiego urzędu pracy.

Doradcy zatrudnieni w AST są zobowiązani do uczestnictwa w kursach doszkalających i do aktualizacji wiedzy w zakresie poradnictwa i dziedzin objętych poradą.

9. Warunki organizacyjne i materialne

Proces walidacji oraz doradztwo odbywają się w osobnych pokojach, zapewniających spokój i pozwalających na zbudowanie zaufania między doradcą i klientem, co jest szczególnie istotne przy wywiadzie. Doradca powinien mieć w tym czasie dostęp do komputera z Internetem, aby ewentualnie posłużyć się wskazanymi powyżej źródłami informacji.

Czas trwania walidacji nie jest z góry określony i zależy zarówno od kwalifikacji i kraju, w którym została nadana, jak i od sytuacji kandydata. Przykładowo, identyfikowanie i dokumentowanie w celu potwierdzenia kwalifikacji z zakresu medycyny i stomatologii, nadanych w krajach spoza UE, może zająć do 10 spotkań z doradcą z AST i równolegle – do 15 spotkań z doradcami z punktu „Check In Plus”. z reguły jednak proces zajmuje ok 4-5 spotkań w punkcie AST (wliczając w to co najmniej godzinne spotkanie wstępne). Przygotowanie portfolio zajmuje średnio 12 tygodni; w ten czas wlicza się m.in. skompletowanie dokumentów zagranicą i ich tłumaczenie na język niemiecki.

Czas oceny portfolio przez osoby z uczelni w celu nostryfikacji dyplomu także nie jest określony. Zależy od kwalifikacji, zawartości portfolio (np. tego, czy dokumenty są kompletne i wyczerpujące) oraz tego, czy dany dyplom wydano w kraju nienależącym do UE. w tym drugim przypadku proces się wydłuża, ponieważ uczelnia musi wskazać, jakie dodatkowe kroki ma podjąć kandydat – dyplom jest uznany dopiero, gdy kandydat ukończy wszystkie kursy lub zda wszystkie egzaminy wymienione w decyzji nostryfikacyjnej.

10. Zapewnienie jakości walidacji

Doradcy pracujący w CPMM, AST lub „Check In Plus” są zobowiązani do przestrzegania zasad:

- transparentności, poufności, szacunku i równego traktowania klientów,
- łatwego dostępu do usług,
- współpracy z innymi instytucjami.

Praca punktów doradczych jest regulowana m.in. przez statut AST oraz austriackie rozporządzenie o Uznanie i Oszacowaniu Kwalifikacji (AuBG 2016). Ponadto znajduje tutaj zastosowanie europejskie rozporządzenie

o ochronie danych osobowych (RODO).

Punkty doradcze podlegają zewnętrznej ewaluacji. Ostatnia odbyła się z inicjatywy Ministerstwa Pracy Polityki Socjalnej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów. Opublikowano ją w 2017 r. i przyniosła w skrócie następujące wyniki:

- 90% klientów/klientek było zadowolonych lub bardzo zadowolonych z oferty porad i z kompetencji doradców/doradczyń,
- 55% klientów/klientek ocenia poradę jako ważny element w integracji na rynku pracy.

Punkty „Check In Plus” prowadzą ankiety dotyczące zadowolenia klientów z usług.

Ponadto, działalność doradców CPMM, AST oraz „Check In Plus” podlega corocznej kontroli w zakresie wydatkowania; kontrolę przeprowadza instytucja zapewniająca finansowanie.

11. Finansowanie

Walidacja prowadzona w CPMM/AST, czyli identyfikowanie i dokumentowanie kompetencji, jest bezpłatna.

Tabela 3. Źródła, z których są finansowane punkty doradcze	
punkt doradczy	źródło finansowania
punkty doradcze AST (oraz Koordynacja AST)	środki Ministerstwa Pracy, Polityki Socjalnej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów (BMASGK)
wiedeńskie AST (mieszające się w CPMM)	środki Ministerstwa Pracy, Polityki Socjalnej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów (BMASGK) oraz Wiedeński Fundusz Dofinansowania dla Pracobiorców (WAFF) środki Wiedeńskiego Magistratu do Spraw Integracji i Różnorodności (MA 17)
punkt porad „Check In Plus” (mieszający się w CPMM)	środki Wiedeńskiego Urzędu Pracy (AMS Wien)

Proces nostryfikacji jest płatny, a wysokość opłat zależy od uczelni. Doradcy mogą wspomóc kandydata w znalezieniu źródeł finansowania.

12. Kontekst funkcjonowania dobrej praktyki

Komentarz

Centrum Porad dla Migrantów i Migrantek w Wiedniu (CPMM) istnieje od 1983 roku. Jest jednym z pierwszych i największych stowarzyszeń (organizacji pozarządowych) w Austrii, zajmujących się poradami dla migrantów.

Członkowie zarządu CPMM są wolontariuszami. Stowarzyszenie ma dwóch sekretarzy generalnych, którzy są równocześnie kierownikami podgrup i podejmują decyzje strategiczne po konsultacjach w poszczególnych oddziałach CPMM.

Obecnie CPMM zatrudnia ponad 50 doradców i doradczyń w 6 oddziałach. Oprócz porad CPMM zajmuje się lobbyngiem w dziedzinie austriackiej migracji, a sieć AST w szczególności w dziedzinie uznawania zagranicznych kwalifikacji

Sieć punktów doradczych AST jako jedyna w Austrii oferuje poradnictwo związane z uznawaniem kwalifikacji. Poradnictwo z tego zakresu jest regulowane przez ustawę o Uznawaniu i Oszacowaniu Kwalifikacji z 2016 roku.

Coroczna statystyka AST pokazuje, że kobiety stanowią około 60% klientów AST. Największą grupę klientów/klientek stanowią osoby w wieku 30-39lat. 60% klientów/klientek ma wykształcenie spoza Unii Europejskiej. Ponadto 60% osób szukających porady w AST ma wykształcenie wyższe.

W 2017r. Austria przyjęła narodową strategię walidacji. Oprócz tego istnieje szereg inicjatyw, programów i instrumentów dotyczących tej tematyki.

Tabela 4. Przykładowe austriackie inicjatywy i instrumenty dotyczące walidacji

inicjatywa	krótki opis
Weiterbildungsakademie (WBA) – Austriacka Akademia Edukacji Ustawicznej	WBA zajmuje się walidacją kompetencji i nadawaniem kwalifikacji z branży doradczej, trenerskiej i socjalnej. Większość osób pracujących w branży edukacji ustawicznej w Austrii ma bardzo zróżnicowane wykształcenia i doświadczenia zawodowe. WBA oferuje możliwość scalenia tych doświadczeń i certyfikację. WBA jest finansowana przez austriackie Ministerstwo Edukacji i fundusze unijne.
inicjatywy Austriackich Służb Zatrudnienia (AMS)	Austriackie Służby Zatrudnienia oferują różne instrumenty do weryfikowania kompetencji zawodowych w różnych branżach oraz rzemiośle, a także kursy uzupełniające (w tym możliwość przystąpienia do egzaminu zawodowego). Warto zaznaczyć, że w Austrii możliwe jest przystąpienie do egzaminu zawodowego bez posiadania konkretnych kwalifikacji, tylko na podstawie doświadczenia zawodowego.
Inicjatywa „Du kannst was!” („umiesz coś!”)	„Du kannst was!” daje możliwość kontynuacji kształcenia i uzyskania kwalifikacji osobom, które mają doświadczenie zawodowe. Inicjatywa jest finansowana przez poszczególne kraje związkowe w kooperacji ze stowarzyszeniami pracowników.
More than one perspective (MTOPI)	Jest to inicjatywa dla uchodźców z wysokimi kwalifikacjami. Pozwala na walidację kompetencji uzyskanych poza edukacją formalną i nawiązanie kontaktu z firmami poszukującymi pracowników o takich kompetencjach.

<p>Wiedeńska Karta Edukacyjna (Bildungspass) Wiedeńskiego Magistratu do Spraw Integracji i Różnorodności (MA 17)</p>	<p>Wener Bildungspass jest dokumentem potwierdzającym uczęszczanie na kursy języka niemieckiego, udział w modułach tematycznych, poradnictwie oraz w imprezach edukacyjnych. Można go przedłożyć wszędzie tam, gdzie pojawia się zapytanie o umiejętności językowe, kwalifikacje zawodowe, wykształcenie i dodatkowe kwalifikacje.</p> <p>Karta edukacyjna zawiera bony na naukę języka niemieckiego, które można zrealizować u każdego certyfikowanego organizatora kursów językowych w Wiedniu.</p>
---	---

Komentarze

---

4. poziom Europejskiej Ramy Kwalifikacji

---

4. poziom Austriackiej Ramy Kwalifikacji

W Austrii kwalifikację „Pielęgniarka dyplomowana / pielęgniarz dyplomowany” można uzyskać w wyniku ukończenia 3-letniej szkoły pielęgniarskiej, do której uczęszcza się po 10 latach edukacji i zdaniu egzaminu wstępnego. w Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia ISCED jest to poziom 4. (ang. post-secondary non-tertiary education), odpowiadający 4. poziomowi Europejskiej Ramy Kwalifikacji. Obecnie wprowadzane są reformy, w wyniku których od 2024 r. kwalifikacja ta będzie możliwa do uzyskania tylko w szkolnictwie wyższym – co wpłynie m.in. na zmianę jej poziomu w Austriackiej Ramie Kwalifikacji.

sieć punktów doradczych dla osób z zagranicznymi kwalifikacjami

---

sieci punktów doradczych dla osób z zagranicznymi kwalifikacjami

W skład sieci AST wchodzi 10 punktów doradczych w Wiedniu, Innsbrucku, Gratz i Linz. Punkty doradcze są prowadzone przez organizacje pozarządowe. Sieć działa od 2013r. i jest koordynowana przez Koordynację AST – ciało mające siedzibę w Centrum Porad dla Migrantów i Migrantek w Wiedniu (CPMM). W CPMM mieszczą się ponadto dwa punkty AST oraz biuro „Check In Plus” (oferujące usługi skierowane do osób bezrobotnych, które mają zagraniczne kwalifikacje).

uczelni

---

uczelni

Zgodnie z ustawą federalną z 1993 r. o organizacji uniwersytetów, uczelnie publiczne pełnią w Austrii funkcję urzędów. Oznacza to m.in., że mogą samodzielnie decydować o nostryfikacji dyplomu oraz o przyjęciu na studia osób z maturą uzyskaną w kraju spoza Unii Europejskiej.

odpowiadające mu zawody (kwalifikacje) austriackie

---

odpowiadające mu zawody (kwalifikacje) austriackie

W Austrii jest 5 kwalifikacji związanych z pielęgniarstwem: - semi-pielęgniarska pomoc domowa, - asystent/asystentka pielęgniarstwa, - asystent/asystentka fachowy/a pielęgniarstwa, - pielęgniarz/pielęgniarka dyplomowana, - pielęgniarz/pielęgniarka po studiach.

oddziałach

---

oddziałach

CPMM ma 6 oddziałów, z których każdy zajmuje się zagadnieniami z innej kategorii: - prawo pobytu i pracy, obywatelstwo, ubezpieczenie, zatrudnienie i wszelkie kwestie socjalne; szczególny nacisk kładzie się na porady dla migrantów bezrobotnych;- specjalistyczne porady dla migrantek;- AST-Wiedeń: porady dla osób z zagranicznymi kwalifikacjami, mieszkających w Wiedniu;- AST-Dolna Austria i północny Burgenland - porady dla osób z zagranicznymi kwalifikacjami zamieszkałych w krajach związkowych Dolna Austria i północna część Burgenland;- „Check In Plus”: porady na temat dalszego kształcenia, uznania zagranicznych dyplomów i finansowania kształcenia (tylko dla bezrobotnych);- Koordynacja punktów doradczych (AST-Koordination).